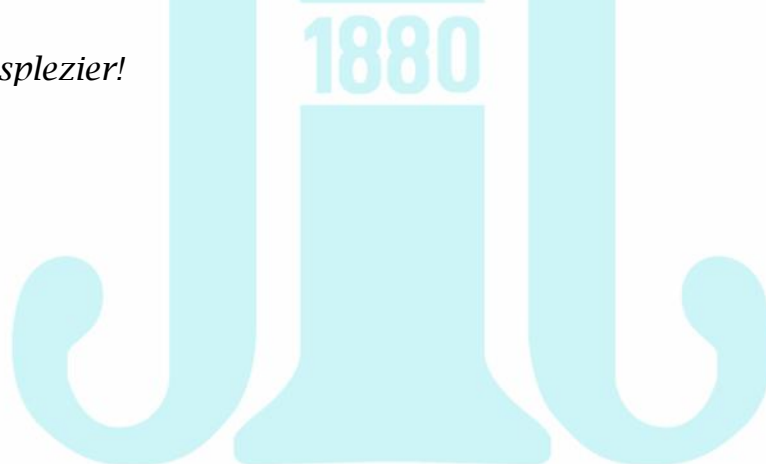

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

HET GOUD VAN DE FAR WEST

Jeugdtoneel in vier bedrijven

door

1880

Fons Vinck

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2004

Nr.2843

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJFTIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wendt men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *HET GOUD VAN DE FAR WEST* op te voeren moet de naam van auteur *FONS VINCK* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2004/0220/039
ISBN 978-90-385- 08818

© 2004 Toneelfonds J. Janssens/Fons Vinck
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(onbeperkte bezetting)

DAISY : Danseres, later ook vrouw uit het dorp

ROOS : idem

CINDIE : idem

MARILYN : idem

AUDREY : idem

PAULA : idem

BETTIE : idem

DANA : idem

LAURA : idem

JULIA : Zingt vals

MERCEDES : Haar zus

PAULA : idem

PHILL : Barman

DORIS : Serveerster

JIM : Vreemdeling

TED : idem

CLINT

TOM

RONALD

STEVEN

WILL

ARNOLD

SAM

BILL

WARD

SHERIFF

MARY

DOROTHY

ALICE

JACK : Gemene kerel

NICK : idem

PETER : idem

JANE : hoort bij hen

DE INDIANEN:

MAANKIND

NALIN

HWALYA (Vurige pony)

WILDE BIZON

GELE BEVER

ARENDSOOG

GROTE JAGER

CHIDEH

KIND VAN DE VLAKTE
WITTE VEER
RODE VOGEL
RIVIERMEISJE
WATERVROUW
DEGANAWIDA : Opperhoofd
SJAMAAN : Medicijnman
ANTILOPE : Sioux
PRAIRIEBLOEM : idem
MANUA : idem
WILDE DOORN : idem

KORTE INHOUD

In 1848 ontdekte James Marchall als eerste het goud langsheen de oever van de Sacramento-rivier in Californië. Sindsdien werd het een ware stormloop om dit edel en voor de blanken dure metaal op te graven. Men spreekt over zowat 350.000 goudzoekers die over de Rocky Mountalns in huifkarren een tocht van 3000 km. aflegden. Alleen zaten de indianen daar nog altijd op hun grondgebied en deze moesten wijken voor de avonturiers. Ons verhaal begint ongeveer veertig jaar later. De indianen worden zowat van alle rampen beschuldigd en Maankind, een dochter van de Shoshone-indianen, wordt hier als slachtoffer ten tonele gevoerd. De strop wordt rond haar hals gelegd, men hoort de prairiewolf huilen, er komt een heuse indianendans aan te pas en de Sjamaan roept de grote geest aan. Cowboys en indianen worden met elkaar geconfronteerd, er volgt een duel en Maankind wordt valselijk beschuldigd van diefstal. Neem daarbij de nodige dosis humor, zang, indianenkostuums en een kleurrijk schouwspel wordt ten tonele gebracht.

EERSTE BEDRIJF

(We bevinden ons in een echte saloon. Er hangen dikke rookwolken en er staan een paar tafeltjes waaraan cowboys zitten te kaarten. Het speelt zich af op het einde van de 19de eeuw, ergens diep in de Far West. Achteraan is een toog met spiegel. Een paar meisjes dansen op een uitbundig ritme (De French can-can). Ze hebben laarzen aan of dansen op blote voeten. Ze hebben veel kant en lintjes aan. Er klinkt applaus en gebrul na hun optreden. Dan staan drie zussen, schrille kreetjes latend, recht. Het zijn Julia, Paula en Mercedes.)

MERCEDES : Kom girls, het is aan ons.

PAULA : Julia, pak je gitaar, kom.

JULIA : We gaan jullie wat amuseren boys.

(Algemeen protest maar dat horen ze blijkbaar niet. Ze begeven zich onverstoord naar het midden en beginnen op een afgrijselijk valse manier te zingen.)

TOM : Ha nee, bespaar ons dat.

CLINT : ALLEMAAL JULLIE HONDEN EN KATTEN BINNENHOUDEN;

(Ze beginnen allerlei komische opmerkingen te maken en janken als katten tijdens het optreden van de meisjes. Er wordt ook gefloten en gelachen. De drie zijn echter zo dom dat ze alles beschouwen als een compliment. In ieder geval is de ambiance verzekerd.)

DORIS : *(Die tijdens het serveren in de Bill en wordt geknepen)* Hei loeder, met je poten van mijn billen. *(Ze mept op de handen van Tom. Er wordt om gegierd en pret gemaakt)*

STEVEN : Je moet ze met twee handen pakken, Tom.

(Hij legt beide handen op het achterste van Doris. Die draait zich om en verkoopt hem een mep op zijn neus zodat hij achterover valt.)

DORIS : Daar zie, onnozel manneke.

(Het liedje van de drie is uit en ze buigen om het applaus in ontvangst te nemen. Het is echter meer een gekrijs en boegeroep.)

JULIA : Als jullie een bisnummer willen, jongens.... *(Verder komt ze niet want het protest is niet van de lucht)*

WILL : Jullie kunnen misschien mee op jacht om de wolven op te jagen.

MERCEDES : O wat leuk. Zouden we dat echt kunnen, Will?

WILL : Natuurlijk en we zouden er nooit meer last van hebben.

PAULA : Zie je wel dat we goed zijn.

TOM : Als jullie beginnen te zingen.

DORIS : Hela zatte pull, ga buiten je roes uitslapen. *(Ze neemt de slapende Sam bij de lurven en gooit hem de deur uit tot groot jolijt van de anderen.)*

SAM : HE? WAAR ZIJN DE BANDIETEN? *(Hij begint in het wilde weg te schieten.)*

(Op dat moment komt Arnold binnengelopen. Arnold is ook niet de slimste. Hij denkt dat Sam op hem heeft geschoten en valt op de grond. Sam verdwijnt sluipend met de revolver in de hand.)

ARNOLD : HUUULP, Sam heeft op mij ge ge gescho gescho gesc..... *(Hij valt flauw maar dat is meer van de schrik. Doris giet een glas water over hem)*

DORIS : Voila, hij is al ge gene gene genezen.

ARNOLD : Ben ik niet niet getrof getroffen?

TOM : Ja hoor Arnold, in je hoofd.

ARNOLD : WAAR? Ik voel niets.

TOM : Je kan het niet voelen, het zit tussen je hersens.

ARNOLD : Tussen mijn he he ... *(En hij ligt er weer; Doris idem met glas water)*

DORIS : Zeg zal 't gaan ja? Ik ga hier niet de hele dag water staan uitgieten.

ARNOLD : *(Kijkt met grote ogen naar Doris)* Zijt gij een een engel?

DORIS : Ja, de engel des doods. EN RISKEER HET NIET OM WEER FLAUW TE VALLEN. *(Want het was weer bijna zo ver.)*

CLINT : Geef ons nog een whisky, Doris en voor die held daar ook.

ARNOLD : Maar ik kan daar niet tegen.

DORIS : Als die vent trakteert moet jij hem niet tegenspreken. Dat is slecht voor mijn commerce. Hierzie cowboy snugger. *(Geeft hem een whisky.)*

(Arnold drinkt hem uit en het is of zijn maag in brand staat. Algemene hilariteit. Arnold verdwijnt. Even later komen er twee vreemdelingen binnen. Het wordt stil en ze kijken gespannen naar de nieuwkomers.)

PHILL (Barman) : Wat zal het zijn vreemdelingen?

JIM : Whisky en voor hem soda.

PHILL : Op doorreis?

TED : Ja naar ....

JIM : Hou je mond, Ted.

PHILL : Wenst U een kamer voor de nacht?

TED : Dat zou ons goed van pas komen. We hebben al twee dagen rondgezworven.

JIM : Ik zou verder trekken maar mijn maat hier is moe en uitgeput.

TED : Wij komen van de Rocky Mountains.

(Alle gesprekken vallen stil en men kijkt argwanend naar de twee)

JIM : Ted, ik zei je je mond te houden.

PHILL : Zei je de Rocky Mountains? En nu wil je toch niet langs de rivier de Sacramento?

JIM : Dat weten we nog niet.

STEVEN : *(Komt bij hen)* Waar kom je vandaan vreemdeling? *(Ted wil antwoorden maar Jim belet hem dat. Stilte)* Ha, het zijn natuurlijk mijn zaken niet..

JIM : Inderdaad.

STEVEN : Ik wil je alleen maar waarschuwen. Dat gebied wemelt van opstandige indiaanse stammen en verderop is er het oerwoud.

JIM : Wij hebben een taak te vervullen.

STEVEN : Iedereen zoekt er naar de gouden korrels, mannen die voor niets terugdeinzen. Wil je je liefde verrassen met een gouden ketting...

JIM : *(Neemt hem bij de revers)* Luister eens vriend, ik hoef aan jou niet te vertellen wat mijn taak is en wat wij daar zoeken. Misschien is het heel wat anders dan je denkt.

STEVEN : Ho ho, zo zenuwachtig?

DORIS : Hij heeft niet helemaal ongelijk mister. Misschien moet je morgen maar rechtsomkeer maken.... Voor je eigen veiligheid.

JIM : Genoeg goeie raad voor vanavond. We zoeken onze kamer op.

DAISY (een van de danseresjes) : We gaan direct nog een nummer ten beste geven, mister. Blijf je niet even kijken?

TED : O tof. Komaan Jimmie, laten we nog even blijven.

JIM : Vooruit dan maar, het zal er ook niet op aankomen.

PAULA : En wij willen ook nog een liedje voor U zingen.

CLINT : Dan zou ik me maar uit de voeten maken voor je hoofdpijn krijgt. Een prairiewolf zingt nog beter.

MERCEDES : *(Geeft hem een dreun)* Beledig mijn zuster niet, hondensmoel.

DAISY : Zeg kunnen we beginnen of hoe zit het?

MARILYN (een ander danseresje) : Vooruit, muziek.

(Er gaat gejuich op als ze beginnen maar midden in hun nummer vliegt de deur open en drie ruwe cowboys en een gemeen uitzierende Jane komen op. Jane is een verstokte rookster en bekend om haar schietgrage hand. De anderen zijn Jack, Nick en Peter. Ze hebben een mooi, indiaans meisje bij.)

JACK : Kijk eens wat wij gevonden hebben. Dat gespuis was aan het stelen bij de winkelier. Ik denk dat we de dader van alle inbraken gevonden hebben.

TOM : Heeft die indiaanse snotaap soms ook mijn kippen gestolen, Jack?

NICK : Reken maar Dan en dan heb ik het nog niet eens over het geld dat we bij haar gevonden hebben.

DORIS : Welk geld?

JANE : Doris, je weet toch dat Ronald zijn geldbeugel gestolen is?

RONALD : Wil je soms beweren dat dat vuil, miezerig indianenjong mijn money heeft gepikt terwijl ik in de winkel was ?

JACK : Zo is het Ronald.

RONALD : Jij smerige...*(Vliegt op het meisje af)*

CLINT : *(Houdt hem in een greep)* WACHT RONALD. *(Tot Jack)* Hoe weet je dat het zijn geld is?

NICK : Hoe we dat weten? Ha, ha, welk embleem stond er op je geldbeugel, Ronald?

RONALD : Een paardenkop. Ik had hem speciaal laten merken.

JACK : Is het deze soms? *(Laat geldbeugel zien.)* En hoeveel zat hier in Ronald?

RONALD : Achthonderd dollar.

JACK : Tel maar na.

(Jack gooit de geldbeugel naar Ronald die het natelt. Even spanning en stilte. Ronald steekt het geld weg en vliegt weer naar het meisje om haar te wurgen)

RONALD : Jij smerig stuk indianengebroed....

JANE : *(Die hem met één beweging op de grond smakt en haar revolver op hem richt)*
Hou je nog wat in. Zij is onze gevangene en tenslotte ben je ons wat verschuldigd Ronald.

RONALD : *(Krabbelt recht en geeft haar geld)* Je hebt gelijk, hier.

JANE : Is dat alles?

RONALD : Oke, hier en een rondje voor iedereen. *(Algemene instemming)*

MARILYN : En wat gebeurt er met haar?

JANE : Mijn revolver begint te jeuken Marilyn.

PHILL : Je mag het recht niet in eigen handen nemen Jane. De sheriff moet verwittigd worden.

JACK : Die kan de pot op, Phill. Er loopt al genoeg uitschot rond. Na een tijd komen ze allemaal vrij.

NICK : De sheriff is een dwaas. Als wij er niets aan doen krioelt het hier van de schoolers en misdadigers.

RONALD : Ze moeten een lesje krijgen.

CLINT : Waar dacht je aan Ronald?

(Ronald maakt een gebaar van ophanging. Er volgt een stilte.)

MAANKIND : *(Dan roept het meisje)* WETOCHEMELENK (GROTE GEEST)

JACK : *(Slaat haar in het gezicht)* HOU JE STINKENDE INDIANENSMOEL TOE.

TED : *(Gooit Jack op de grond.)* LAAT HAAR MET RUST.

JACK : *(Komt recht en richt revolver op Ted. Ook Jane, Nick en Peter doen dat. Angstige spanning)* Ik ken jou niet sir maar dit pikt Jack niet. Jij bemoeit je teveel.

PHILL : NIET DOEN JACK.

JIM : Sorry, mijn maat is wat overstuurd. Laten we dit vergeten... Ik geef een rondje om het goed te maken.

JACK : Hmm, dat is al beter, maar hou je vriend wat in bedwang want gewoonlijk maken wij daar korte metten mee. Snap je. *(Zet revolver tegen de keel van Ted)*

ROOS (één van de danseressen) : En toch vind ik dat je haar zo maar niet mag veroordelen.

TOM : Wat krijgen we nu Roos? Je gaat dat rode jong toch niet goedpraten? Je vader moest het horen.

ROOS : Mijn vader heeft gevochten in de oorlog tegen de indianen, maar hij had respect voor hun opperhoofd en hun krijgskunst.

STEVEN : Respect? Ben je vergeten hoe ze ons leger toen bestookt hebben met hun giftige pijlen en met laffe hinderlagen?

ROOS : Ze vochten dan ook voor hun grond en beschermden hun vrouwen en kinderen. Sinds James Marchall in achttienhonderd achtenveertig langsheen de oever van de Sacramento het eerste goud vond, is iedereen over de Rocky Mountains getrokken en moesten de indianen weg van hun eigen grond.

NICK : Hou verdomme op met die onzin. Die goddeloze honden wisten niet eens dat er goud was of ze kenden er de waarde niet van. Hadden zij zich niet zo verzet en ons gewoon laten doen, dan waren zij er ook beter van geworden.

ROOS : WIJ HEBBEN ZE AFGESLACHT.

WILL : VERDOMME, HIER, KIJK, KIJK WAT ZE MIJ HEBBEN AANGEDAAN. DIE LIEVE VRIENDEN VAN JOU. *(Hij trekt zijn hemd uit en laat de littekens zien op zijn arm)*

PHILL : Roos, stop hiermee en ga naar achter, vooruit.

ROOS : Hier mag je nooit je mening zeggen.

PHILL : Je vertelt gevaarlijke dingen, dat weet je.

JANE : Je moet haar ontslaan Phill. Iemand die tegen zijn eigen volk is en kiest voor een bende wilden hoort niet thuis in Sacramento.

ROOS : Kijk naar jezelf Jane. Je hebt er al meer neergeknald dan zij.

JANE : *(Trekt vliegensvlug revolver)* En daar kan er nog altijd eentje bijkomen, slet.

JIM : *(Trekt als het ware nog sneller revolver en schiet die van Jane uit haar hand)*

JANE : Jij vreemde snoeshaan, je zult boeten voor dit gebaar. Je weet wat dit betekent? *(Gooit kogel naar hem. Jim vangt hem op)*

JIM : Wat moet ik daarmee? *(Gooit hem terug. Algemene verwarring)*

DORIS : Dat had je niet moeten doen sir. Jane daagde je uit tot een gevecht met de blote hand. Door de kogel terug te gooien heb je haar beledigd. Nu moet er een duel komen met de revolver.

JIM : En als ik daar nu geen zin in heb?

AUDREY : Dan word je als een lafaard beschouwd en moet je hier weg.

JIM : Mijn antwoord is simpel. Ik duelleer niet en ik blijf. Oké?

NICK : Dan knallen we je ter plekke neer. Oké?

JIM : Probeer maar.

PHILL : Sir, ik moet je verzoeken om naar buiten te gaan. Ik wil geen heibel in mijn saloon.

MAANKIND : *(Het indianenmeisje roept iets in haar taal)* KATSCHI N' PAWUNEEN
(LAAT HET NIET ZO VER KOMEN)

JACK : Smoel toe kleine rat. *(Hij slaat haar in het gezicht. Nu is het Ted die tussen komt en Jack een slag toebrengt)*

JANE : Nu wordt het pas leuk. Naar buiten, komaan.

(Onder veel rumoer worden Jim, Ted en Maankind naar buiten gesleept. Er valt nu definitief een middendoek voor het saloon en we bevinden ons "buiten". Aan de kant staat een galg opgesteld. Het licht is zonnig op het plein.)

WILL : Toon nu wat je waard bent vreemdeling en vecht. Anders bengelt die indiaanse aan het touw.

(Vermits hij nu geen andere keuze heeft, gaat Jim zich aan de ene kant opstellen en Jane aan de andere kant. Ronald staat in het midden met een zakdoek in de hoogte. Hij laat de zakdoek vallen en de twee bekluren mekaar, het pistool nog aan de zijde. Net als ze hun revolver trekken klinken er twee schoten. Ze grijpen naar hun hand waaruit hun wapen is gevallen. Dan verschijnen Dorothy en Alice, twee haveloze zwerfsters. Ze staan nog met hun wapen in de hand.)

DOROTHY : Moi schoet Alice.

ALICE : Thank jou Dorothy.

DOROTHY : No, ik bedoelde dat schot von mie. Konaain.

ALICE : Joe kan het niet heb dat ik even goed ben. Troettemie.

DOROTHY : Joe heb geloek gehad.

ALICE : En joe oek. Ik ben the best. Flapoer.

DOROTHY : That is te fiel. *(Ze neemt Alice in een greep maar Mary verschijnt en schiet tussen hun voeten. Ze springen omhoog)*

MARY : *(Blijkbaar hun chef)* Hou nu maar op alle twee. Wat moeten de mensen wel denken?

CLINT : Mary, de coyote van de prairie. Jij duikt ook altijd op als er wat te beleven valt.

MARY : Ik kom altijd op het juiste moment Clint. *(Monstert Maankind)* Hmm *(Zegt dat die mannen slecht gezind zijn)* Tsjaneelluntam. Shoshone?